

شناسایی و اولویت بندی موانع بکارگیری فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش با رویکرد تحلیل سلسله مراتبی فازی (مورد مطالعه: مدارس شهر بندر عباس)

حلیمه افراشته^۱، عبدالخالق گری نژاد^۲

afrashteh1@gmail.com

کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

۲- کارشناس ارشد مدیریت دولتی، دانشگاه هرمزگان

Khalegherey9@gmail.com

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف شناسایی و اولویت بندی موانع بکارگیری فناوری و اطلاعات در آموزش و پرورش با استفاده از رویکرد فرآیند تحلیل سلسله مراتبی فازی صورت گرفته است. این تحقیق از لحاظ نوع هدف کاربردی و از لحاظ جمع آوری داده‌ها از نوع پیمایشی می‌باشد. برای جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته که برای انتخاب شاخص‌های مناسب برای ارزیابی موانع بکارگیری فناوری اطلاعات طراحی شده است؛ استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش را متخصصان و مدیران آموزش و پرورش شهر بندرعباس تشکیل می‌دهد. که با توجه به حجم جامعه ۱۵ نفر به عنوان نمونه انتخاب گشتند. جهت ارزیابی موانع بکارگیری فناوری اطلاعات در مدارس شهر بندرعباس، ۴ معیار و ۲۰ زیر معیار به عنوان شاخص‌های نهایی در مدل مفهومی تحقیق جانمایی شد. نتایج ارزیابی حاصل از تحلیل سلسله مراتبی فازی نشان داد که بعد مالی مهم ترین عامل را در این ارزیابی کسب کرده است. و از میان زیر معیار موانع بکارگیری فقدان پرسنل واجد شرایط، وضعیت نامطلوب آموزش نیروی های متخصص و وجود تمایل به ثبات در سازمان دارای بالاترین اهمیت می‌باشد.

واژگان کلیدی: موانع بکارگیری، فناوری اطلاعات، تحلیل سلسله مراتبی فازی، شهر بندرعباس

۱- مقدمه:

امروزه اطلاعات هم به عنوان یک منبع استراتژیک و هم به عنوان منبعی برای ارزش افزوده مطرح است. هزاره سوم به زعم صاحب‌نظران و اندیشمندان، عصر اطلاعات و به تبع آن فناوری اطلاعات است. حرکت جوامع به سوی جامعه اطلاعاتی، جهان را وارد « عصر اطلاعات » ساخته و بسیاری از جنبه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی حیات بشر را دستخوش تحولی عمیق نموده است (تقوی و همکاران، ۱۳۹۲). طی دو دهه‌ی گذشته فناوری اطلاعات مزایا، فرصت ها و چالش هایی را برای سازمان-ها، موسسات عمومی و خصوصی ایجاد کرده است. سازمان آموزش و پرورش نیز از این قاعده مستثنی نیست و با افزایش سرعت تحولات فناوری اطلاعات کارکردها، عملکردها، فرایندها، چارچوب و خدمات ارائه شده توسط این سازمان بزرگ را نیز تحت تاثیر قرار گرفته است (جلالی و همکاران، ۱۳۹۶). سازمان آموزش و پرورش برای آنکه بتواند رسالت آموزشی و پژوهشی خود را به مطلوب‌ترین وجه ممکن به انجام رساند، باید از نیروی متخصص با قابلیت‌ها و مهارت‌های فناورانه بهره‌مند باشد تا بتوانند خدمات خود را به طور اصولی ارائه دهند .

امروزه در اکثر کشورهای پیشرفته سرمایه گذاری در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات در بخش آموزش نقش پر رنگی دارد زیرا در وهله اول فناوری به طور فزاینده‌ای در تمامی ابعاد زندگی بشر از قبیل کار، اوقات فراغت، یادگیری و بهداشت و غیره نفوذ کرده و در وهله دوم فناوری اطلاعات و ارتباطات ابزار مهمی در زمینه پردازش اطلاعات هستند (میرزایی و همکاران، ۱۳۹۴) تسلط بر تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات و بهره گیری از آن در امر استراتژیک و مهم آموزش و پرورش یکی از مولفه‌های مهم قدرت در عصر حاضر محسوب می‌شود. فن آوری اطلاعات و ارتباطات با سرعت چشم گیری در حال گسترش است و پدیده آموزش با تکیه بر فن آوری اطلاعات و ارتباطات اکنون مورد توجه و رقابت فزاینده جوامع و موسسات آموزشی دنیا قرار گرفته است (اوزدمیر، ۲۰۱۷).